

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (4)

Datum
2022-03-23

Ärendebeteckning
535-12352-2021

Infrastrukturdepartementet
christina.rasmussen@regeringskansliet.se

Synpunkter på Affärsverket Svenska kraftnäts rapport Kontrollstation dammsäkerhet 2021

(Ert diarienummer I2021/03377)

Länsstyrelsen Västerbotten har fått möjlighet att lämna synpunkter på Affärsverket Svenska kraftnäts rapport "Kontrollstation dammsäkerhet 2021". Länsstyrelsen delar i stort Svenska kraftnäts förslag i rapporten med vissa undantag. Våra synpunkter hittar ni nedan.

Avsnitt 5.1

Länsstyrelsen Västerbotten delar Svenska kraftnäts bedömning att införandet av regleringen har stärkt dammsäkerhetsutvecklingen i Sverige. Det har utvecklat verksamhetsutövarnas dammsäkerhetsarbete och har stärkt Länsstyrelsernas dammsäkerhetstillsyn.

Förslaget att genomföra ytterligare en kontrollstation år 2026 tillstyrks.

Avsnitt 5.1.1

Länsstyrelsen Västerbotten delar Svenska kraftnäts behovsanalys om kommande tillsynsvägledning och som Svenska kraftnät skriver är det särskilt viktigt att vägledning anpassas till eventuella bransch- och samhällsförändringar.

Länsstyrelsen Västerbotten ser särskilt ett behov av tillsynsvägledning inom dammsäkerheten för gruvdammar. Därmed är det viktigt att samverkan sker med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för vägledning kopplat till Förordning (2013:319) om utvinningsavfall.

Avsnitt 5.1.2

Länsstyrelsen Västerbotten anser att dammsäkerhetstillsynen har utvecklats sedan den nya lagstiftningen tillkommit. Samverkansformer och kompetensutveckling med mera sker kontinuerligt men det är en flerårig process att utveckla dammsäkerhetstillsynen inom länet samt nationellt. Nyttan av att samverka nationellt är stor genom att man delar erfarenheter, problem och förslag på lösningar i svårhanterade ärenden. Samverkan mellan länen fortsätter att utvecklas vid

handläggartäffar, tillsyn vid gränsdammar och företagsövergripande tillsyn av säkerhetsledningssystem. Det finns i dagsläget möjlighet att överlåta tillsynen till annan Länsstyrelse men bör i normalfallet ej ske.

Angående förslaget om tillsynsprogram, se nedan under avsnitt 5.2 – bilaga 3.

Avsnitt 5.1.3

Länsstyrelsen Västerbotten delar Svenska kraftnäts bedömning att tillsynsavgifterna är relevanta.

Länsstyrelsen Västerbotten delar inte Svenska kraftnäts förslag att dammsäkerhet ska utgöra ett eget sakområde då vi inte kan se vilka fördelar det ger. Redovisning av nedlagd tid och andra verksamhetskostnader kan fortsättningsvis hanteras utan att man behöver tillföra ett nytt sakområde i länsstyrelsernas VÄS. I det fall det finns någon Länsstyrelse som inte har skapat ett särskilt projekt för dammsäkerhet finns alltid möjligheten att särskilja intäkter och kostnader med spec-koder, till exempel Qdam.

Angående förslaget om förändring i FAPT, se nedan under avsnitt 5.2 – bilaga 4.

Avsnitt 5.2

Regeringsuppdrag till Svenska kraftnät att utföra med bistånd av länsstyrelserna

Länsstyrelsen Västerbotten konstaterar att Regeringen redan har gett uppdraget till Svenska kraftnät att utreda behovet av dammsäkerhetskompetens, överlåtelse av dammsäkerhetstillsyn och arbetssätt för samordning av tillsyn. Med anledning av detta lämnas inga synpunkter.

Författningsändring i miljötillsynsförordningen, Bilaga 3

Länsstyrelsen Västerbotten avstyrker förslaget med ett tillsynsprogram enligt miljötillsynsförordningen 10 a §.

Svenska kraftnäts tanke med att det ska bli tydligare på vilken motprestation en dammägare med klassificerade dammar kan förvänta sig är bra. Men att planera och följa upp tillsynen per anläggning genom att upprätta ett tillsynsprogram enligt miljötillsynsförordningen 10 a § t.o.m. 11 § är vi tveksamma till.

Paragraferna om tillsynsprogram gäller bara vissa miljöfarliga verksamheter och det är inte ändamålsenligt att detta ska gälla alla dammar i klass A, B och C. De föreslagna förändringarna/tilläggen är dessutom inte tillräckligt tydligt skrivna ifall det endast är

dammsäkerhetsaspekterna som ska omfattas av tillsynsprogrammet. Det måste vara tydligt hur förslaget tillsynsprogram ska vara avgränsat och inte gälla hela verksamheten, eftersom bland annat den vanliga miljötillsynen på dammar kan kräva andra krav på tillsyn.

Dammsäkerhetstillsynen har utvecklats mycket sedan klassificeringen, men det tar tid att bygga upp och implementera former för tillsyn. Det är därför för tidigt att föreslå stora förändringar. I första hand anser Länsstyrelsen Västerbotten istället att Svenska kraftnät kan vara med och utveckla formerna för tillsynsplanen. De kan till exempel ta fram vägledning om hur ofta tillsynsbesök/möten ska genomföras, utifrån risk och konsekvens.

Tillsyn är betydligt mer än bara ett fysiskt besök på plats. Länsstyrelsen Västerbotten är positiv till att begreppet ”tillsynsbesök” i föreslagna paragrafer breddas och även kan omfatta andra typer av möten. Ett förslag kan vara att bredda begreppet ytterligare och istället skriva ”tillsynsaktivitet” i paragraferna för att också få med skrivbords- och systemtillsyn.

Författningsändring i FAPT, Bilaga 4

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker förslaget att redovisa dammsäkerheten skiljt från övrig vattenverksamhet enligt FAPT 10 kap. 3§.

Svenska kraftnäts förslag punkt 17 borde dock införas mellan punkt 8 och 9.

Författningsändring i förordning om dammsäkerhet, Bilaga 5

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker föreslagna förändringar om helhetsbedömningar i förordning (2014:214) om dammsäkerhet.

Regeringsuppdrag till Svenska kraftnät

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker Svenska kraftnäts förslag att genomföra en ny kontrollstation dammsäkerhet år 2026.

Bilaga 2

Länsstyrelsen Västerbotten hänvisar till svar från Länsstyrelsen Örebro, se nedan.

Vid beaktande av Svenska kraftnäts önskemål om uppföljning vill Örebro län som värdlän för länsstyrelsernas gemensamma ekonomiadministration förtydliga att länsstyrelsernas redovisningsmodell uppfyller dessa önskemål. Länsstyrelsernas redovisningsmodell innehåller fler dimensioner än VÄS-koderna och alla län redovisar sin tid och kostnad även på ett särskilt projekt, Dammsäkerhetstillsyn. Kombinationen VÄS-kod och projektkod gör

att det går att urskilja de övergripande kostnaderna för exempelvis intern kompetensutveckling och övergripande arbete som har efterfrågats.

De förslag om förändringar i VÄS-kodsstrukturen som Svenska kraftnät formulerat går till viss del stick och stäv med vissa av de grundläggande redovisningsstrukturer som finns i vår redovisningsmodell. Det finns en övergripande logik i redovisningsmodellen och ska sÄrlösningar implementeras, exempelvis för kompetensutveckling inom specifikt dammsÄkerhet i själva VÄS-strukturen så blir det dubbla logiker i samma dokument och länsstyrelsernas kommer inte att kunna uppfylla sina egna behov att se ett samlat resultat för den kostnaden. Länsstyrelserna förbehåller sig rÄtten att som självständiga myndigheter själva besluta om en redovisningsmodell som uppfyller våra verksamhetsbehov.

Länsstyrelsen Örebro kan dock urskilja vissa skillnader i hur länen redovisar VÄS-koder mot aktuell projektkod för dammsÄkerhetstillsyn. Detta bör dock kunna lösas genom enhetligare rutiner och bättre styrning. Länsstyrelsen Örebro noterar också att rapportens kostnader och intÄkter inte stÄmmer med det underlag för dammsÄkerhet, baserat på både VÄS-kod och projektkod, som lämnades till Svenska Kraftnät. MÖjligen har Svenska kraftnät missat att notera att länsstyrelsernas redovisning bygger på fler dimensioner Än enbart VÄS-kod då rapportens tabeller bygger på ett eget urval av verksamhetskoder. DammsÄkerhetstillsyn kan till exempelvis Även dyka upp under prövningar i miljödomstolen och då redovisas under 5311, som inte tas med i rapporten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Enhetschef Magnus Langendoen med handläggare Mattias Lidberg som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar dÄrför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.